

Holstebro Kommune
Krudttønden, Bur

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

FRA 01-03-2015 TIL 31-12-2016

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING	3
1.1	Indledning	3
1.2	Værdier	6
1.3	Pædagogiske principper	8
1.4	Læringsforståelse	8
2	GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	10
2.1	DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	10
2.2	ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	11
2.3	ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	11
2.4	ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	11
2.5	ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	13
2.6	METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	13
3	PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
3.1	FAKTA OM INSTITUTIONEN	14
3.2	PRIORITERING - LÆREPLANER	14
3.3	VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	14
3.4	METODER TIL EVALUERING	14
3.5	DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	15
4	MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	16
4.1	ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	16
4.2	SOCIALE KOMPETENCER	18
4.3	SPROGLIG UDVIKLING	19
4.4	KROP OG BEVÆGELSE	21
4.5	NATUR OG NATURFÆNOMENER	23
4.6	KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	24
5	ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	27
5.1	ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	27
5.2	ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	27
6	AFSLUTNING	28

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Du sidder nu med Holstebro kommunes pædagogiske læreplan i hånden. Den pædagogiske læreplan er der hvor dagtilbuddene sammen med forældrebestyrelsen beskriver mål og indsatser for den kommende periode.

Byrådet i Holstebro kommune har fastlagt rammerne for den pædagogiske læreplan. Læreplanerne skal tage udgangspunkt i Holstebro kommunes Dagtilbudspolitik. Dagtilbudspolitikken bygger på:

- Dagtilbudsloven
- Byrådets vision
- Holstebro kommunes Børne- og Ungepolitik

For fortsat at udvikle det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene i Holstebro kommune, har byrådet valgt at sætte fokus på fire temaer i de kommende år (2015-2018):

- Inkluderende lege- og læringsfællesskaber
- Trivsel og sundhed
- Helhed og sammenhænge
- Engagerede og kompetente medarbejdere

Den pædagogiske læreplan er fundamentet for det pædagogiske arbejde i dagtilbuddene. Et vigtigt arbejdsredskab for det pædagogiske personale, der omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet, samt beskrivelse af de metoder vi vil anvende i praksis.

Børne- og Ungepolitikken samt Dagtilbudspolitikken omfatter alle børn og unge i Holstebro kommune samt deres forældre og familier. Politikkerne vil herigennem sikre sammenhængen mellem det almene og det forebyggende arbejde og den målrettede indsats overfor børn med særlige behov.

Vidensbaserede indsatser.

Holstebro kommune ønsker at arbejde med indsatser med dokumenteret virkning, herunder evidensbaserede (forsknings- og vidensbaserede) metoder.

En del af Holstebro kommunes daginstitutioner har eller er i gang med at implementere De Utrolige År (DUÅ) – Dagtilbud. Et evidensbaseret program der har fokus på den positive adfærd og relationer, samt fokus på at inkludere børn i de almene udviklings- og læringsfællesskaber. I dagplejen er Holstebro kommune ved at udvikle DUÅ-Dagpleje.

Holstebro kommunes samlede inklusionsindsats

Holstebro kommunes samlede inklusionsindsats udgør er en indsats på tværs af hele Børn og Unge området. Formålet med den samlede indsats er, at flere børn og unge skal inkluderes i såvel sociale som faglige fællesskaber med henblik på øget trivsel. Dagtilbuddene har udarbejdet en handleplan for inklusionsindsatsen. Der er udbudt forskellige tilbud om kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere.

Som tidligere nævnt er et af fokusområderne i Dagtilbudspolitikken "Inkluderende lege- og læringsfællesskaber". Dagtilbuddene skal når de beskriver "Tiltag" i den pædagogiske læreplan indarbejde de mål de har beskrevet i handleplanen for inklusionsindsatsen sådan at der skabes en sammenhæng mellem fokusområde, læringsmål og handleplan.

God læselyst!

Dagtilbuddets indledning

I Krudttønden arbejder vi med følgende værdier:

Livsglæde, respekt, demokrati, samarbejdsevner, rummelighed og selvværd.

Vi har valgt disse værdier ud fra et samfundssyn, som vægter samspil med andre højt og for at udvikle barnets sociale kompetencer, respekten for hinanden og en forståelse for at indgå i et fællesskab.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Hjørnестenen i Holstebro kommunes Børne- og Unge politik er en anerkendende tilgang, som bygger på positive fællesskaber, medborgerskab og de ressourcer enhver besidder.

Vores fælles anerkendende børnesyn:

I dagtilbuddene ser vi børn som unikke og selvstændige personer, som udvikler sig i et samspil med andre mennesker. Børns udvikling forstås som en helhed, hvor de intellektuelle, følelsesmæssige, sociale og kropslige sider i barnets udvikling ses som tæt forbundne. Derfor tager den pædagogiske praksis afsæt i børnenes trivsel, interesser og potentialer.

Værdier i arbejdet med børn og unge:

- At skabe muligheder for sunde liv i udfordrende og udviklende miljøer
- At børn og unge bekræftes i at have betydning for andre
- At børn og unges bidrag gør en forskel for fællesskabet og vækker andres respekt og tillid
- At der er dråber af kultur i alt

Troværdighed og gensidig respekt ser vi som helt grundlæggende for, at vi kan lykkes som pædagogisk personale i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene og i personalegruppen.

Engagement ser vi som den drivkraft, der sikrer, at vi hver dag kan møde barnet, forældrene og hinanden med empati og faglig nysgerrighed. Vi mener, at disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem denne pædagogiske læreplan.

Dagtilbuddets værdier

Vi giver plads til spontanitet, sjov, latter og fantasi, derved styrker vi barnets lyst til ,at være nysgerrige på livet, udfoldelser og oplevelser.

Vi lægger vægt på at, lytte til hinanden, overholde fælles regler, give valgmuligheder, der er alderssvarende og en medbestemmelse der hvor barnet kan honorere det.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Dagtilbuddene vil arbejde med at skabe en klar struktur der på den ene side giver mulighed for tryghed gennem ro og forudsigelighed, og på den anden side rummer kompleksitet og foranderlighed
2. Princip: Barnet oplever sig selv som betydningsfuld og medskabende i fællesskaber
3. Princip: Barnet indgår i forpligtende fællesskaber, hvor indlevelse, tolerance, respekt og anerkendelse er fundamentet
4. Princip: Barnet tilegner sig og udvikler et alsidigt sprog
5. Princip: Styrke barnets udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelse
6. Princip: Der skal være mulighed for at deltage i aktiviteter der styrker sundhed, trivsel og livskvalitet
7. Princip: Barnet får kendskab til egen og andres kulturelle baggrund
8. Princip: Barnet udvikler respekt og forståelse for og oplever glæden ved at være i naturen

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Vi har en struktureret dag i forhold til måltider og aktivitets tider, der udover er der plads til spontane aktiviteter.
2. Princip: Vi er inspireret af filosofien om at barnet udvikler sig i det tempo det er klar til! Det betyder barnet forstyrres/stimuleres tilpas, til at blive nysgerrig på verden.
3. Princip: Vi lægger meget vægt på at børne er trygge ved at kende fælles regler for hvordan man opfører sig i fællesskabet.
4. Princip: Barnet skal ses, høres og forståes, børn gør tingene så godt de kan, er det ikke godt nok, må vi voksne se hvad vi kan gøre beddere.
5. Princip: Fysiske udfoldelser og udfordringer er en del af vores dagligdag, vi motivere børnene til at bruge kroppen og er meget ude.
7. Princip: Vi taler "vi " lege rejsen til et andet land, dyr i andre lande, middag på forskellige landes måde at spise på.
8. Princip: De fysiske rammer i Krudttønden er optimale til udeliv, vi er ude hver dag.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

I dagtilbuddet sker børns læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og egne spontane oplevelser og leg. Børnene indgår i fællesskaber der understøtter udvikling, læring og trivsel.

De voksne er rollemodeller for børn og voksne, og børn er rollemodeller for hinanden. De voksne bruger deres faglige viden og erfaring til at målsætte, planlægge og igangsætte målrettede aktiviteter samtidig med at de følger og inddrager børnenes kreativitet og læringslyst. På denne måde er der samspil mellem voksen- og børneperspektivet.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Krudttøndens opfattelse af god læring:

God læring er en positiv oplevelse og et samspil mellem dets materielle og de sociale omgivelser, der er en direkte forudsætning for de indre læreprocesser.

For at skabe en god læring, skal der være en tryk og god atmosfære. De voksne skal være troværdige rollemodeller og de voksne skal skabe muligheder i de fysiske rammer, så der er plads til læring. F.eks. ved at børnene selv får lov til at udforske og eksperimentere med tingene. Samtidig skal der også være tid og rum til fordybelse og til at undre sig.

Vi tror på, at vi som personale, dels skal sørger for de gode rammer for læring og dels skal være aktive i at støtte børns læring - dog velvidende at vi ikke kan bestemme og vide hvad barnet lærer, men at barnet selv er den egentlige specialist i, hvordan det er at være barn.

Man har lært noget når man:

Kan noget man ikke kunne før

Ved noget man ikke vidste før

Forstår noget man ikke forstod før

Gør noget, man ikke gjorde før

Illustration 2

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

1. Arbejde med inkluderende lege- og læringsfællesskaber for at skabe trivsel, læring og udvikling for det enkelte barn
2. Målrette det pædagogiske arbejde så alle børn har mulighed for at deltage ud fra forskellige læringsstile, vilkår og baggrund.
3. Gennem en anerkendende tilgang vil vi skabe det bedste grundlag for børnenes udvikling.
4. De fysiske, psykiske og æstetiske rammer skal give mulighed for børns leg i små og store fællesskaber.
5. Iværksætte aktiviteter der er udfordrende, varierende og giver børnene succesoplevelser.
6. Give børnene medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati gennem vore aktiviteter og den pædagogiske praksis
7. Arbejde på at integrere fysisk aktivitet som en del af børnenes hverdag, og at børnene udfordres motorisk.
8. At forældre deltager og tager medansvar i udviklingen af inkluderende lege- og læringsfællesskaber, samt understøtter en anerkendende omgangstone

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Personalet i Krudttønden har stor fokus på at se tingene/situationerne med barnets øjne. Alle skal have det godt, føle sig set, hørt forstået og opleve sig som en del af fællesskabet. Krudttønden har perfekte fysiske rammer, både ude og ind, til at bruge rummet som den 3. pædagog. Vi arbejder anerkendende og ressource fokuseret ud fra et børneperspektiv. Hvilket vil sige, at vi altid se efter barnets ressourcer. Vi tror på, at det virker, og at alle børn gør det bedste, de kan. Der er altid en grund til uhensigtsmæssig adfærd.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Vi vil arbejde på at skabe lege- og læringsfællesskaber, hvor alle børn oplever sig selv som anerkendte og aktive deltagere.

Som udgangspunkt tilrettelægger vi vore aktiviteter så der dels ydes en sundhedsfremmende og forebyggende indsats og dels en individuel indsats for de børn, der har et særligt behov.

Personalet skal sætte fokus på, hvilke metoder og aktiviteter med videre der er velegnede til at inkludere børn med særlige behov.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Pt. har vi ingen børn i Krudttønden med et særligt behov, handleplaner kan først udarbejdes med udgangspunkt i hvilket behov det enkelte barn har!

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Nærvær, rollemodel, beskriv hvad der er svært inddrag alle børn i processen så alle har et ansvar for at alle har det godt, også når noget er svært.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

Målet med sprogstimuleringen af de 3-6 årige er, at de gennem leg og samvær med andre - både børn og voksne - udvikler et sprog, der fungerer godt og svarer til deres alder. Desuden skal børnene tidligt stimuleres til at eksperimentere med at læse og skrive.

Den sprogstimulerende indsats:

- Støtter barnets lyst til og glæde ved at bruge sproget i dagligdagen.
- Giver en intensiv og fokuseret støtte til børn med særlige behov.
- Skaber sammenhæng for den sproglige udvikling ved overgange mellem institutionerne, fx mellem dagtilbud og skole.

Indenfor 0-3 års området har Holstebro kommune udviklet en "Minisprogpakke" som dagplejere og vuggestuer arbejder med.

Der er ansat to sprogvejledere i Holstebro kommune, som udarbejder sprogvurderinger og giver vejledning i forbindelse med tosprogede børn.

Holstebro kommune har i de sidste par år deltaget i nogle forskellige sprogprojekter bla. SPELL projektet, som er et systematisk målrettet program der understøtter børns sprog og læseforudsætninger (3-6 år). I 2015 deltager en del af institutionerne i projektet "Sprog i samspil".

Dagtilbuddets sprogindsats:

Det er målet at børn lære at forstå og anvende talesproget

Derfor:

Er dagligdagen i vuggestuen fyldt op med sprog.

Er personalet opmærksomme på, at vi er rollemodeller, katalysatorer for barnets sprog.

Vi sætter ord på alt vi gør og det børnene gør, på ting og handlinger.

Det er målet at børnene lære at forstå, anvende og udtrykke sig med kropssprog

Derfor:

Vores udgangspunkt er at kropssprog altid følger talesproget - kropssprog og talesprog supplerer hinanden i al kommunikation.

Det er målet at børnene tilegner sig sprogforståelse

Derfor:

Samtale fremmer forståelsen

personalet er tydelig i kommunikationen med børnene, vi bruger ord som børnene forstår, forklare ord de ikke kender, viser hvad vi mener.

er det vigtigt at have visuel kontakt når vi taler med barnet, for at sikker kontakt er i nuet.

er der forskel på at snakke med barnet og på at give en besked/instruktion

læser vi, rimer og remser vi og bruger mange gentagelser

vi giver børnene tid til at reagere og forstå en besked anerkender at det tager tid for barnet at forstå og tolke en besked

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

- Overgange tilrettelægges, så der hos det modtagende tilbud er et kendskab til barnet og dets ressourcer.
- Der samarbejde tværgående for at sikre gode overgange.
- Overgange tilrettelægges, så forældre informeres og inddrages.
- Samarbejdet mellem forældre og fagpersoner er gensidigt forpligtende.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Forældre til vuggestuebørn inviteres til et dialog møde. der udarbejdes en statusbeskriver, hvor barnet er sproglig, i sin personlige og sociale udvikling, hvilke forståelse det har for kulturelle værdier og udtryksformer, for naturen og hvor det ligger motorisk og fin motorisk i forhold til alder. Store Vuggestuebørn deltager, når de alderssvarende kan honorerer det, i børnehavens aktiviteter. Ved skift til anden intuition medsender vi statusbeskrivelsen forældrene.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Vi har i Krudttønden valgt at tage udgangspunkt i det enkelte barn ved overgangen fra vuggestue til børnehave, det betyder når et barn trænger til større udfordringer/stimuli, kommer det tit "på besøg" i børnehavegruppen, så med adfærdssalder som målestok, har vi er glidende overgang fra vuggestue til børnehave.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnehuset Krudttønden har 13 vuggestue (15) 8 børnehavebørn (15)
Vi arbejder med en nøglenormering 5t/u pr 'børnehavebarn og 10 t/u pr 'vuggestuebarn.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling.

Kommentar

Alle læreplanstemaer har samme prioritet i vuggestuen, sprog, sociale kompetencer og personlig udvikling kan ikke udvikles uden et af komponenterne. Krop og bevægelse er samtidig en udvikling af personlighed og social adfærd og sproget indgår da i høj grad!

Natur og naturfænomener, sprog, krop og bevægelse = personlig udvikling.

Kulturelle udtryksformer = sprog, krop og bevægelse, social og personlig udvikling.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Foto
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview
- status på det enkelte barn 3.mdr

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- TRAS
- SMTTE
- Relationsskema

3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi evaluerer vores pædagogiske praksis i personalegruppen på p.møder.

Vi bruger dokumentation som billeder og tekster på face book (lukkede gruppe for forældre og personaler) Det er en vigtig opgave at få dokumenteret daglig - al den omsorg, læring og de aktiviteter og det bare at være i vuggestuen - det som forældrene ikke ser når de ikke er der. den læring der foregår "i det små" i helt u planlagte aktiviteter- for børn udvikler sig ikke kun i planlagte aktiviteter! Vi evaluerer dagen på vuggestuens whitebord tavle så forældrene kan følge med i hvordan dagen gik.

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Det er et mål at barnet får styrket sit selvværd.

Derfor:

Arbejder vi med anerkendende væremåder

Supplerer vi barnets selvbevidsthed ved at støtte de unikke egenskaber som hvert enkelt barn besidder

Bruger vi synsvinkelskift (fra at se det negative til at se det positive i en situation)

Skal kommunikationen med barnet være ligeværdig og der skal være respekt for hvem barnet er

Skal barnet have omsorg, ømhed og kærlighed

Det er et mål at barnet skal kunne mærke sig selv og kunne udtrykke fødselsmæssige behov.

Derfor:

Hjælper vi barnet til at det er ok at være trist, overrasket, glad, bange, vred, glad og væmmes ved noget (trin for trin)

Vi stiller krav fordi krav er klare signaler

Det er et mål at barnets kreative evner udvikles.

Derfor:

Skal vi voksne være medundersøgende og lege med i barnets leg.

Skal vi give rammer, som gør det muligt for barnet at stimulere sin nysgerrighed, vi voksne er opmærksomme på hvad barnet gerne vil.

Vejlede barnet.

Lege rollespil ol.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Barnet 9-14 måneder

At have indlevelse i andre

- gentager lyde, bevægelser og ansigtsudtryk efter andre
- smiler og siger lyde til eget spejlbillede
- bevæger sig mod eller rækker ud efter andre

At tage initiativ

- tager øjenkontakt
- reagerer på kontakt
- rækker ud med hænderne

At være psykisk robust

- kigger, rækker ud, skubber væk ved nye stimuli
- forsøger sig frem gentagne gange
- kravler eller 'rumper sig' ud i nye omgivelser

Barnet på vej mod 2 år

At have indlevelse i andre

- reagerer på andres kropssprog og følelsesudtryk
- er opmærksom på andres behov og udviser omsorg
- viser interesse i andre børn

At tage initiativ

- udviser initiativ og følelser i samspil med andre
- er opsøgende i forhold til andre børn og voksne
- viser interesse og lyst til at deltage i leg og aktiviteter

At være psykisk robust

- udforsker de nære omgivelser og udfordringer
- viser stolthed over egne præstationer
- viser interesse for nye og fremmede børn og voksne

Barnet på vej mod børnehave

At have indlevelse i andre

- smiler, når andre smiler
- trøster dem, som er kede af det og smiler, når andre er glade
- kalder på andre for, at de kan se, høre eller være med

At handle selvstændigt

- uopfordret spørger til andre
- uopfordret udtrykker, hvad det vil og kan
- uopfordret hjælper og støtter andre

At være psykisk robust

- bevæger sig fra noget kendt til noget ukendt
- viser med krop og sprog, hvad det vil
- kan trøstes og falde til ro

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi arbejder videre med anderkendende synsvinkler i respekt for barnet.
2. Tiltag: Vi er nysgerrige og medundersøgende og indgår i barnets leg
3. Tiltag: Vi bygger lege op som stimulerer barnet til at udvikle lege og fantasien.
4. Tiltag: Vi arbejder med at gøre barnet fysisk velfungerende, da den psykiske trivsel er 2 sider af samme sag

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Relations kompetencer er, at barnet ved hvem det selv er, at det kan tage imod og møde andre, at det er empatisk, at det kan samarbejde, at det kan sige fra og sætte grænser for hvad det vil og ikke vil samt kunne indgå kompromisser.

Vi har stor fokus på at hos os i Krudttønden hjælper vi hinanden og alle bidrager med hvad de kan. Det er et mål at barnet lære at begå sig i fællesskabet, fordi et barn udvikler sig i samvær med andre.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Barnet 9-14 måneder

Tilknytning og adskillelse

- vinker, smiler eller græder når forældrene kommer og går
- vil sidde på skødet, trøstes eller putte sig ind
- forlader og vender tilbage til de kendte voksne med jævne mellemrum

At indgå i fællesskaber

- kigger på det, som andre kigger på, og det de gør
- efterligner andres handlinger
- tager initiativ til kontakt med andre

At kommunikere med følelser

- giver respons med forskellige ansigtsudtryk
- giver respons med forskellige kropsholdninger og bevægelser
- giver respons med lyde, latter eller gråd over for andre

Barnet på vej mod 2 år

At vise tryghed og tillid til andre børn og voksne

- er tryk blandt kendte børn og voksne
- viser interesse for at etablere kontakt til andre børn
- bevæger sig ud i nye omgivelser

At indgå i sociale fællesskaber

- viser interesse og lyst til at deltage i sociale fællesskaber
- inviterer til fælles opmærksomhed enten verbalt eller kropsligt, fx ved at pege på en bil
- deltager i fælles aktiviteter med andre børn og voksne

At kommunikere med følelser

- udtrykker egne behov og grænser gennem mimik og kropssprog
- udtrykker egen vilje og egne ønsker kropsligt og sprogligt
- viser tydeligt hvad det vil over for forældre og søskende

Barnet på vej mod børnehaven

At etablere venskaber

- smiler ved synet af bestemte børn
- spørger bestemte børn, om de vil deltage
- hjælper, opsøger, roser, efterligner, trøster og taler om bestemte børn gentagne gange

At indgå i fællesskabets sociale spilleregler

- udtrykker ønske om at være med i fællesskabet på trods af uenigheder
- overholder aftaler og regler i adfærd, leg og spil
- fortæller andre, hvad de må og ikke må

At kommunikere med følelser

- fortæller, morer sig og udtrykker sin ked-af-det-hed, vrede eller angst med tale- og kropssprog
- giver respons på ængstelse og glæde
- viser insisterende, hvad det har lyst til

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi er opmærksom på den påvirkning det enkelte barn har på fællesskabet
2. Tiltag: Vi er opmærksom på den påvirkning fællesskabet har på det enkelte barn
3. Tiltag: Vi har særlig fokus på når parallel-lege bliver rolle-lege
4. Tiltag: Vi har fokus på de børn som ikke kan "vente på tur", et bestemt legetøj bliver "fri" ol.

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Det er målet at børnene lære at forstå og anvende talesproget.

Det er målet at børnene lære at forstå, anvende og udtrykke sig med kropssprog.

Det er målet at børnene tilegner sig sprogforståelse.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Barnet 9-14 måneder

At etablere sproglig kontakt

- peger, rækker ud og skubber hen til
- ler, klapper, siger lyde og enkelte ord
- giver og tager genstande

At kommunikere med kendte andre

- er i dialog med andre med lyde og ord
- bevæger hovedet ved et 'ja' eller 'nej'
- giver respons på kropsudtryk og stemmens betoning

At håndtere sprogets form

- siger korte, ens, sammenhængende lyde og enkelte ord
- efterligner sprogmelodien i det, barnet hører
- giver respons på typiske ord og udtryk fra hverdagsrutiner

Barnet på vej mod 2 år

At etablere sproglig kontakt

- bruger ord og kropssprog til at skabe og få opmærksomhed
- kontakter uopfordret andre børn og voksne gennem sproglig kommunikation
- indgår i lege og aktiviteter med andre børn

At kommunikere med sin nære omverden

- kan fastholde dialogen omkring et emne i kortere tid
- kan kommunikere om ting/personer, der ikke er tilstede
- kan forstå og svare på simple spørgsmål, som fx hvad er det, hvem er det og hvor er

At håndtere og forstå sprogets form

- sætter flere ord sammen til en sætning
- har en forståelse for samtalens opbygning, skiftevis lytte og tale
- kan forstå og svare på simple spørgsmål og beskeder

Barnet på vej mod børnehave

At etablere sproglig kontakt

- søger øjenkontakt og siger noget
- tager initiativ til at snakke med andre
- snakker til andre for at få dem til at se eller høre noget bestemt

At kommunikere med sin omverden

- anvender og leger med lyde, ord og remser i samvær med andre
- giver respons på det, som andre siger og gør
- fortæller om sine oplevelser

At forstå sprogets regler

- siger sætninger med mindst 3-4 ord
- skriver sit 'navn' - leger, at det skriver
- bruger sproglig korrekte endelser

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Dagligdagen i vuggestuen er fyldt med ord, vi sætter or på alt vi gør, alt børnene gør og alt vi laver.
2. Tiltag: Alle voksne er bevist om rollemodel rollen.
3. Tiltag: På pusleboret pludre/snakker vi med barnet.
4. Tiltag: Vi synger, rimer og "læser" pegebøger.
5. Tiltag: Vi getager samme bog, sang, remse/rim til det ligger på rygraden

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Målet er at barnet bliver i stand til at mestre den fysiske verden, at bruge sin krop.

Målet er at barnet bliver bevist om sin krop og lærer om kroppens muligheder.

Målet er at barnet får stimuleret alle sine sanser gennem forskellige sanseoplevelser.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Barnet 9-14 måneder

At deltage i hverdagsrutiner

- bevæger kroppen i overensstemmelse med det, som finder sted
- smiler eller græder ved kendte lyde, dufte og kropssprog
- kluk-ler ved overraskelser. Udtrykker protestlyde ved afvisning

At anvende sanserne

- ler, når kroppen bevæges
- giver respons på syns-, høre-, lugte-, føle- og smagsindtryk med lyde og mimik
- griner ved kropslig kontakt. Græder ved kropslig belastning

At koordinere kroppens bevægelser

- står på begge ben og bærer sin egen vægt
- går med støtte, skubber sig afsted eller kravler
- sidder uden støtte og tager fra med hænderne, når det vælter til siden

Barnet på vej mod 2 år

At deltage og hjælpe til i hverdagsrutiner

- viser initiativ til selv at tage sko og tøj af og på
- spiser selv med gaffel og ske og kan drikke af en kop
- viser initiativ til at klare praktiske gøremål på egen hånd

At have begyndende kropsbevidsthed

- bruger kroppen aktivt i forbindelse med aktiviteter og leg
- bruger syns-, høre-, lugte- og følesans til at undersøge materialer, legetøj m.m.
- er opmærksom på andre børn og voksnes bevægelser med kroppen

At koordinere kroppens grundbevægelser

- går med dobbelt skridt på trapper, imens det holder ved gelænderet
- går og løber sikkert og er begyndt at hoppe med samlede ben
- begynder at kunne kaste og sparke en stor bold

Barnet på vej mod børnehave

At være selvhjulpen i hverdagen

- klarer af-og påklædning
- vasker hænder og hjælper til med at børste tænder
- tager initiativ til at gå på toilet

At være kropsbevidst

- bevæger kroppen i overensstemmelse med konkrete udfordringer
- er stille for at koncentrere sig om at benytte sanserne
- efterligner andres bevægelser med kroppen

At være rutineret med sine grundbevægelser

- går, løber, hopper, kravler, slår kolbøtter, kaster, griber sikkert
- balancerer på ét ben og skifter mellem højre og venstre ben
- cykler, løber eller går over en længere distance uden af give op

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Børnene i Krudttønden har rig mulighed for at udfolde sig fysisk, både ud og inde.
2. Tiltag: Vi tager på tur i skoleskoven.
3. Tiltag: Legepladsen er "natur pur", kravle, hoppe, gå og løbe.
4. Tiltag: Gamle lege, som "kom hjem alle mine kyllinger", "nu kommer ræven" ol.
5. Tiltag: Sandkassen med skovle, spader, forme,spande og biler
6. Tiltag: Musik og dans
7. Tiltag: Øve sig i tøj af/på

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Målet er at barnet lærer om naturen. Vi vægter højt at barnet bliver fortrolig med naturen og dens mangfoldighed og bliver i stand til at bruge muligheder-det er vigtig at børn får lyst til ude liv og naturen. Børn skal lære at passe på naturen, fordi naturen er den bedste legeplads med mulighed for ro og fordybelse, samtidig med at den skærper sanserne, være nysgerrig og giver god plads til fysiske aktiviteter og samtaler.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Barnet 9-14 måneder

At modtage naturoplevelser

- retter sine øjne og vender sin krop mod lyde og fænomener i naturen
- smiler og rækker armene frem. Græder og tager hænder op foran ansigtet
- ser, lytter, dufter, smager og rører

Barnet på vej mod 2 år

At have glæde ved at opholde sig i naturen og bruge sanserne

- undersøger insekter, blade, blomster og lign. ved at bruge sanserne
- viser glæde ved at lege og færdes i naturen
- leger med sten, blade, grene og andet fra naturen

At være nysgerrig over for dyr, planter og materialer i naturen

- er nysgerrig på smådyr og planter
- spørger interesseret til sten, blade, vand og andre ting i naturen
- genkender almindelige dyr som fx en hund eller ko

At vise interesse for naturen og dens fænomener

- gentager handlinger for at undersøge forskellige forhold i naturen, fx hoppe i vandpytter
- kender enkelte vejrfænomener som fx regn, sol, sne
- er nysgerrig og undersøgende, når det præsenteres for ting og oplevelser i naturen

Barnet på vej mod børnehaven

At have glæde ved oplevelser i naturen

- løber, hopper, ler og snakker i og om naturen
- udtrykker begejstring ved at se dyrespør og bosteder for dyr
- bygger og leger med naturmaterialer

At have kendskab til dyr, planter og materialer i naturen

- kigger i bøger om dyr og planter og snakker om, hvad det ser
- viser med sin adfærd respekt for dyr og planter
- sætter navne eller begreber på nogle dyr, planter og naturfænomener

At være nysgerrig over for naturen og dens fænomener

- flytter ting i naturen og iagttager dyr og deres adfærd
- spørger til regn, sne ild, sol, måne og stjerner
- spørger til dyrenes boliger og til, hvad de spiser

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: lærer børn at tage ansvar for naturen, samle affald op efter sig.
2. Tiltag: lærer at vise respekt for naturen, ikke knække grene, plukke blomster for at smide dem.
3. Tiltag: Vi er ude i al slags vejr - så påklædning efter det!
4. Tiltag: Samle sten, grene, blade til at tælle, bygge, danne bogstaver med, billigt materiale altid tilgængeligt.
5. Tiltag: Finde "kryb" og insekter studerer myre.
6. Tiltag: Plukke bær, æbler og nødder i "skoleskoven"
7. Tiltag: Binde krans af rønnebær eller efterårsblade.
8. Tiltag: Lære de forskellige blade på træerne at kende.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Målet er at formidle kendskab til kulturelle udtryksformer, at det oplever åbenhed for andre og det der er anderledes.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Barnet 9-14 måneder

At deltage i kulturelle aktiviteter

- griber ud, kigger og peger ved højtlesning
- bevæger kroppen til musik og sange
- ser efter og efterligner andre børns lyde og bevægelser

Barnet på vej mod 2 år

At være kreativ

- viser interesse for at tegne og male
- kan genkende kendte fortællinger/eventyr
- begynder at synge med på sange og bevæger sig mere varieret og sikkert til musik

At have begyndende opmærksomhed på egen kultur

- kender højtider eller årstider som fx fødselsdag, jul, sommer, vinter osv.
- leger simple rollelege
- kender sin nærmeste familie og kender begreber som bror, søster, mormor osv.

At vise interesse for kulturelle fællesskaber

- deltager i dagtilbuddets traditioner
- viser interesse for kulturelle institutioner fx museum og bibliotek, når det præsenteres her for
- udviser interesse for musik og sanglege

Barnet på vej mod børnehave

At være kreativ

- eksperimenterer med materialer
- finder på nye og anderledes måder at lege, danse, synge og tegne på
- undersøger det, som er anderledes

At være opmærksom på egen kultur

- leger med oplevelser fra de nære omgivelser
- klæder sig ud og leger at være en anden
- kigger fokuseret på andres påklædning, sprog og adfærd

At deltage i kulturelle fællesskaber

- er aktiv med krop og sprog i dramalege
- udvikler og fastholder regler sammen med andre i leg og spil
- deltager i sanglege og sange med mimik og fagter

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi synger
2. Tiltag: Vi maler
3. Tiltag: Vi tegner
4. Tiltag: Vi laver gipsaftryk
5. Tiltag: Vi har juleri, klippe/klistre, men ingen religiøs tradition, det vil være svært at forklare påsken!
6. Tiltag: Vi finder påskeæg
7. Tiltag: Vi siger goddag og tak for i dag til hinanden

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi udfordre barnet der hvor det er i alder og udvikling. Det er at give barnet passende udfordringer. Vi afstemmer udfordringerne med de færdigheder barnet mestrer.

Vi giver viden til barnet gennem dialog, gentagelser og nær kontakt- jo mere nærvær jo mere læring.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi skaber tid og ro "hjemme" i vuggestuen, ved at dele gruppen i de "små" (ikke mobile, uden talesprog) og de store (mellemgruppen).

Daglige overlevering/refleksioner over det enkelte barn, både mundlig og til forældre info på Whiteboard tavlen.

6 AFSLUTNING

Da Krudttønden er et lille sted har vi daglig kontakt til alle forældre, det gør at problematikker kan løftes i fællesskab, så det gavner børnene bedst og hurtig!

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**